

TÜRK ÜROLOJİ DERNEĞİ ETİK KURUL YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK VE TANIMLAR

Amaç

Madde 1 – (1) Bu yönerge Türk Üroloji Derneği (TÜD) bünyesinde kurulan Etik Kurul'un oluşumunu, görevlerini ve çalışma esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu yönerge, TÜD üyelerince gerçekleştirilen her türlü bilimsel araştırma ve etkinliği, TÜD künyesiyle yayınlanmak üzere hazırlanan tüm çalışmaları, eğitim-öğretim, bilgi paylaşımı, hizmet ve toplumsal sorumluluk faaliyetlerini ve TÜD'nin organları arasındaki ilişkileri kapsar.

Dayanak

Madde 3 – (1) Bu yönerge; Türk Üroloji Derneği Tüzüğü'nün 22. ve 23. maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 – (1) Bu Yönergede yer verilen terimlerden;

- Dernek: Türk Üroloji Derneği'ni,
- Merkez Yönetim Kurulu: Türk Üroloji Derneği Merkez Yönetim Kurulu'nu,
- Üyeler: Türk Üroloji Derneği üyelerini,
- Dernek organları: Türk Üroloji Derneği'ne bağlı tüm akademik ve idari birimler,
- Etik Kurul: Türk Üroloji Derneği Etik Kurulunu,
- Başkan: Türk Üroloji Derneği Etik Kurul başkanını,
- Etik Kurul Üyeleri: Türk Üroloji Derneği Etik Kurul üyelerini,
- Sekretarya: Türk Üroloji Derneği sekretaryasını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM ETİK KURUL, GÖREV VE YETKİLERİ

Etik Kurulun Amacı

Madde 5 – (1) Türk Üroloji Derneği bünyesinde gerçekleştirilen araştırma, yayın, eğitim-öğretim, bilgi paylaşımı, toplumsal sorumluluk ve hizmet faaliyetlerinde tıbbi etik ilkelere uyumun sağlanması ve aykırı uygulamaların değerlendirilmesi.

(2) Meslek onurunun korunması için çalışmaların yapılması, bu konuda her türlü tedbirin alınması ve önerilerin getirilmesi.

(3) Merkez Yönetim Kurulu veya Şube yönetimleri tarafından havale edilen şikayet ve dosyaların; kanunlar, dernek tüzüğü, yönetmelik ve yönergeler çerçevesinde usul ve esas bakımından değerlendirip sonuçlandırılması.

(4) Meslek ve deontolojiye, şeref ve haysiyete aykırı hallerde bulunan üyelerin gereğine göre uyarılması, kınama cezasının verilmesi veya üyelikten çıkarılmasını Merkez Yönetim Kurulu'na teklif edilmesi.

Etik Kurulun Oluşumu

Madde 6 – (1) Etik Kurul; Türk Üroloji Derneği Genel Kurul’u tarafından seçilen 5 asil Etik Kurul üyesinden oluşur.

(2) Genel Kurul tarafından ayrıca 5 yedek üye seçilir.

(3) Etik kurul’a seçilebilmek için; TÜD’nde en az kesintisiz 10 sene üyelik yapmış olmak, aidat borcu bulunmamak ve dernek faaliyetleri nedeniyle, dernek kurulları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş bir disiplin cezası bulunmamak, mesleki faaliyetleri sonucu adli kurumlarca yüz kızartıcı suçlar nedeniyle cezalandırılmamış olmak gereklidir.

Üyelerin Görev Süreleri

Madde 7 – (1) Etik Kurul Üyelerinin görev süresi iki yıldır. Etik kurul üye seçimi Türk Üroloji Derneği Tüzüğü’nün 16. Maddesine uygun olarak yapılır.

(2) Görev süresi dolan üye, tekrar seçilebilir. Görev süresi dolmadan boşalan üyelik görevi, yerine geçtiği kişinin süresini tamamlamak üzere, yedek üyeler arasından seçilme sırasına göre üstlenilir.

Üyeliğini Sona Erdiren Haller

Madde 8 – (1) Etik Kurul Üyelerinin süreleri dolmadan görevlerine son verme yetkisi ancak aşağıdaki şartlar oluştuğunda, sadece Türk Üroloji Derneği yönetim kuruluna aittir.

(2) Etik Kurul üyeliği yalnızca şu hallerde sona erer:

- a) Görev süresinin tamamlanması,
- b) Yazılı istifa beyanı,
- c) Yurt dışı görevi, sağlık sorunu gibi gerekçelerle kesintisiz bir şekilde bir yılı aşan bir süreyle Etik Kurul toplantılarına katılmamayacağının anlaşılması,
- ç) Bir takvim yılı içinde önceden planlanmış olan üç toplantıya mazeretsiz olarak katılmama,
- d) Etik kurallara aykırı davranıldığının sabit olması.

Etik Kurulun Yapısı

Madde 9 – (1) Etik Kurul ilk toplantısını en kıdemli öğretim üyesinin başkanlığında yapar ve üyeleri arasından 2 yıllık süre için bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir yazman seçer. Etik Kurul başkanlığı görevi iki dönem için yürütülebilir.

(2) Başkanın yokluğunda, başkan yardımcısı Etik Kurul’aa başkanlık eder. Herhangi bir nedenle üye sıfatını kaybeden başkanın görevini, yeni başkanın seçileceği ilk Kurul toplantısına kadar başkan yardımcısı yürütür. Bu suretle göreve gelen başkan selefinin görev süresini tamamlar.

Etik Kurul Sekreteryası

Madde 10 – (1) Etik Kurulun sekreteryası hizmetlerini TÜD sekreteryası tarafından sağlanır.

Alt Etik Kurullar

Madde 11 – (1) Gerekli görmesi halinde Etik Kurul, bilimsel araştırma ve yayın etiği, hekim-endüstri ilişkileri, hekim-hasta ilişkileri, hekim-hekim ilişkileri, hekim-diğer sağlık

çalışanları ilişkileri, hekim-sağlık kurumu ilişkileri, gelişmekte olan teknolojilerin kullanım ilkeleri, reklam ve tanıtım gibi konularda faaliyet göstermek üzere alt etik kurullar oluşturulmasına karar verebilir.

(2) Alt etik kurulların kuruluş, işleyiş ve uygulamaları, bu yönerge esas alınarak hazırlanacak diğer yönergelere göre yürütülür.

Uzman ve Komisyonlar

Madde 12 – (1) Gerekli görmesi halinde Etik Kurul, bağımsız uzman görüşlerinden yararlanabileceği gibi, Tük Üroloji Derneği içerisinde veya dışarıysından uzmanlardan oluşan komisyonlar da kurabilir. Görüşüne başvuru uzmanlar ya da oluşturulan komisyon, ilgili dosya hakkında hazırladıkları raporu öngörülen sürede Etik Kurul'a sunar.

Etik Kurulun Görev ve Yetkileri

Madde 13 – (1) Etik Kurul, işbu Yönergenin uygulanmasını sağlamaya yönelik olarak her türlü çalışmayı yürütmekle görevli olup, bu amaçla her türlü kararı alma hak ve yetkisine de sahiptir.

(2) Bu çerçevede Etik Kurulun başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Etik ilkeler konusunda TÜD üyelerini bilgilendirmek.
- b) Madde 5 kapsamında yönerge kapsamına giren her türlü etik sorunun tanımlanması ve çözümüne yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak, karar almak, görüş bildirmek.
- c) Etik kurallara aykırılığa yönelik somut iddiaları incelemek ve bir sonuca bağlamak.
- d) Somut olayların incelenmesi için komisyonlar kurmak, uzman görüşüne başvurmak.
- e) Türk Üroloji Derneği bünyesinde alt etik kurulların kurulmasına karar vermek, kurulacak alt etik kurulların çalışma alanlarını belirlemek, bu kurullarda görev alacak kişilere yönelik gerekli eğitim desteğini vermek.
- f) Alt etik kurullar arasında eşgüdümü sağlamak, gerektiğinde hakemlik yapmak.
- g) Merkez Yönetim Kurulu'nca gerek görüldüğünde yıllık raporlar hazırlayarak Merkez Yönetim Kurulu'na sunmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KURULA BAŞVURU VE İNCELEME

Başvuru Konusu ve Şekli

Madde 14 – (1) Yönerge kapsamında, TÜD sekreteryası aracılığıyla Etik Kurul'a yapılacak başvurular yazılı olabileceği gibi veya elektronik imzalı olarak da gerçekleştirilebilir. Başvuranın kimlik bilgileri Etik Kurul üyeleri dışında gizli tutulur.

(2) Etik ilkelere aykırılık iddiasına konu olan bir davranış nedeniyle başlatılan bir yargılama veya yürütülen bir disiplin soruşturması, Etik Kurulun inceleme ve karar verme yetkisini ortadan kaldırmaz. Bununla birlikte Etik Kurul yapacağı incelemeyi, yargılama veya soruşturmanın sonuçlanmasına kadar erteleyebilir.

(3) Daha önce Etik Kurul tarafından incelenip karara bağlanmış bir başvuru konusunda yeni kanıtlar gösterilmedikçe bir daha başvuru ve inceleme yapılamaz.

Başvuru Usulü

Madde 15 – (1) Başvuru dilekçesinde, başvuruyu yapan kişinin adı, soyadı, yerleşim yeri, iş adresi, varsa diğer iletişim bilgileri ve T.C. kimlik numarası ile imzası bulunur. Anılan bilgileri içermeyen, sahte kimlik bilgileri ile yapılan başvurular incelenmeye alınmaz.

(2) Dilekçenin okunaklı ve anlaşılır olması gereklidir. Başvurunun Etik Kurul kayıtlarına geçtiği tarih, başvuru tarihi olarak kabul edilir.

(3) Dilekçede, etik ilkeye aykırı davranış iddiasına ilişkin bilgiler açık ve ayrıntılı olarak belirtilir; iddia, kişi, zaman ve yer belirtilerek somutlaştırılır. Elde bulundurulmuş her türlü belge dilekçeye eklenir; tanık ve diğer delillere işaret edilir.

(4) Türk Üroloji Derneği organları ve Merkez Yönetim Kurulu da; somut bazı olayların değerlendirilmesi için Etik Kurul'a dosya gönderebilir.

Başvuruların Kabulü ve İncelenmesi

Madde 16 – (1) Başkan yapılan tüm başvuruları, değerlendirilmek üzere Etik Kurulun yapacağı ilk toplantının gündemine alır.

(2) Yapılan başvuruların usul bakımından kabulü ve değerlendirmeye alınması yetkisi münhasıran Etik Kurula aittir. Usulüne uygun olmadığı için incelemeye alınmayan başvurular, başvuru sahibine yazılı veya elektronik imzalı olarak bildirilir.

(3) Etik Kurul incelemesini en geç üç ay içerisinde tamamlar ve nihai raporunu hazırlar. Bu süre, başvurunun kayda alındığı tarihte başlar. Gerek görülmesi halinde Etik Kurul bu süreyi bir defaya mahsus olmak üzere üç aya kadar uzatabilir.

Re'sen İnceleme

Madde 17 – (1) Etik Kurul, herhangi bir şekilde bilgi sahibi olduğu ve görev alanı içerisinde bulunan bir etik ihlaline yönelik re'sen inceleme de başlatabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM KURULUN ÇALIŞMA DÜZENİ

Raportöre Tevdi

Madde 18 – (1) Etik Kurul, hakkında inceleme kararı verdiği her dosya için üyeler arasından bir raportör görevlendirir.

(2) Belirli bir dosyanın etik açıdan incelenmesiyle görevlendirilen raportör, gerekçelerini yazılı olarak bildirmek suretiyle bu görevden çekilebilir.

(3) Raportör, TÜD sekreteryası aracılığıyla TÜD üyelerinden dosyayla ilgili doğrudan yazılı bilgi alabilir. Bu bilgi ve belgeler Etik Kurul inceleme dosyasında saklanır.

(4) Raportör, iki ay içerisinde incelemesini tamamlayarak, yorum ve önerisini de içeren yazılı raporunu Etik Kurul'a sunar.

Dosya Üzerinden İnceleme

Madde 19 – (1) Kurul ilke olarak tüm değerlendirmelerini dosya üzerinden yapar. Bununla birlikte ihtiyaç duyduğunda ilgili kişilerden yazılı ya da sözlü bilgi alabilir. Etik ihlali gerekçesine dayalı olarak hakkında başvuruda bulunulan kişiye, yazılı olarak konuyla ilgili açıklama yapma hakkı tanınır. Açıklama hakkının kendisine bildirildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde geçerli bir mazereti olmaksızın yanıt vermeyen kişi, açıklama hakkından feragat etmiş sayılır. Bu durumda Etik Kurul mevcut bilgi ve belgelere dayalı olarak değerlendirme yapar.

(2) Etik Kurul ayrıca gerekli gördüğü durumlarda ilgili kişileri toplantıda dinlemek üzere davet de edebilir. Kişilerin bu daveti kabul etmesi durumunda yapılan oturumda yalnız davetlilere yönelik sorular sorulur ve yanıtlar kaydedilir.

(3) Etik Kurul, faaliyetinde tamamen bağımsız olup, yapılan başvuruları yalnızca etik ilkelere uygunluk açısından inceler ve karara bağlar.

(4) Etik Kurul çalışmalarında genel kabul gören uluslararası ve ulusal ilke, yasa, yönetmenlik, tüzük ve genelgeler çerçevesinde çalışır. Bunlar 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına dair yasa, Tıbbi Deontoloji Tüzüğü, Dünya Tabipleri Birliği Helsinki Bildirgesi, TTB Hekimlik ve Meslek Etiği Kuralları, TTB Disiplin Yönetmenliği, TTB Uzmanlık Dernekleri İçin Etik Kurallar, Klinik Araştırmalar ve Hasta Haklarındaki Yönetmenlik ve diğer belgelerdir.

Toplantı ve Karar Alma Usulü

Madde 20 – (1) Etik Kurul, olağan gündemini görüşmek üzere yılda en az bir defa toplanır. Kurul gerektiğinde, başkanın çağrısı üzerine olağanüstü olarak da toplanabilir.

(2) Üyeler, kendilerinin bir biçimde ilgili buldukları gündem maddelerine ilişkin müzakerelere katılamaz ve oy kullanamazlar*.

(3) Toplantı kapalı usulde yapılır. Üyeler, inceleme konusu dosyaların içeriğini Kurul toplantısı dışında başkaları ile tartışamaz ve dosyaların içeriği hakkında bilgi veremez.

(4) Kararlar üye tam sayısının üçte ikisinin aynı yöndeki oyu ile alınır. Oylamada hiç bir üye çekimser oy kullanamaz.

(5) Alınan karar gerekçeleri ile birlikte yazılarak, toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır. Karşı oy kullanan üyeler, yazılı muhalefet gerekçelerini karara ekleyebilirler.

Kararlar Üzerine Yapılacak İşlem

Madde 21 – (1) Etik Kurul'un kararları tespit niteliğindedir. Kararlar hakkında her türlü açıklama Merkez Yönetim Kurulu tarafından yapılır.

Gizlilik ve Saklama

Madde 22 – (1) Etik Kurulda yapılan tüm incelemelerde gizlilik esastır. Kurula sunulan dosyalardaki belgelerin gizliliğinin ve güvenliğinin korunmasından TUD sekreteryası sorumludur.

(2) Etik Kurulun inceleme dosyası, içindeki tüm belgeler ve yazışma örnekleri ile birlikte süresiz saklanır.

Yazışmalar

Madde 23 – (1) Etik Kurul inceleme ve değerlendirmeleri sırasında başka kurum ve kuruluşlarla yapması gereken tüm yazışmaları, doğrudan sekreteryaya aracılığıyla yapar.

BEŞİNCİ BÖLÜM SON HÜKÜMLER

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 24 – (1) Bu yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili diğer mevzuat veya alt yönerge hükümleri uygulanır.

Yürürlük

Madde 25 – (1) Türk Üroloji Derneği Merkez Yönetim Kurulu'nca kabul edildiđi tarihte yürürlüđe girer.

Yürütme

Madde 26 – (1) Bu Yönerge, Türk Üroloji Derneği Başkanı ve Merkez Yönetim Kurulu tarafından yürütülür.